

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZDEN ALINAN GÜNCEL GELİŞMELER 2025

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
KUTAHYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
2025-1
OCAK

Pakistan'ın Attock Şehrinde Altın Rezervi Keşfi

5 gün önce muhtelif medya kanallarında yer alan haberlerde GSP'nin (Geological Survey of Pakistan) yaptığı araştırmalarda 33 ton civarında ve 2 milyar USD değerinde altın rezervi keşfedildiği duyurulmuştur.

Hırvatistan Fiyat Gelişmeleri Hakkında

Hırvatistan İstatistik Ofisi tarafından 2024 yılı Ocak- Aralık fiyat gelişmeleri ile ilgili ilk tahmin çalışması yayınlanmıştır.

Buna göre 2024 yılı Aralık ayında ilk belirlemelere göre bir önceki yılın aynı dönemine göre fiyatların %3,4 arttığı tahmin edilmektedir.

Bir önceki ay ile karşılaştırıldığında ise fiyat artış oranının %0,1 düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.

Hırvatistan Dış Ticaret İstatistikleri Hakkında

Hırvatistan İstatistik Ofisi tarafından Hırvatistan'ın Ocak- Ekim dönemine ilişkin Dış Ticaret İstatistikleri yayınlanmıştır. Buna göre Ocak- Ekim döneminde ihracat 19,7 milyar avro, ithalat 35,1 milyar avro olarak gerçekleşmiştir. Dış Ticaret Açığı ise 15,4 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Ekim dönemi ihracatın ithalatı karşılama oranı %56,2 olmuştur.

Ekim döneminde ise ihracat 2,2 milyar avro, ithalat ise 3,7 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Hırvatistan'ın en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkeler incelendiğinde ise bu dönemde de geçmiş dönemdeki gibi AB'nin payının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. 2024 yılı Ocak- Ekim döneminde gerçekleştirilen ihracatın %65,8'i 13 milyar avroluk kısmı AB üye ülkelere gerçekleştirilirken aynı dönemde gerçekleştirilen ithalatın ise %78,3'ü 27,5 milyar avroluk kısmı ise AB üyesi ülkelerden gerçekleştirilmiştir.

Hırvatistan İstatistik Ofisi'ne göre Hırvatistan'ın 2024 yılı ocak Ekim döneminde Türkiye'ye ihracatı 208,9 milyon avro iken Türkiye'den ithalatı ise 574,2 milyon avro olarak gerçekleşmiştir.

Fas'ın Marakeş Şehrinde III. GITEX AFRICA Fuarı Gerçekleştirilecek

Yazılım ve bilişim sektöründe düzenlenen dünyanın en büyük fuarlarından birtanesi GITEX AFRICA fuarı 3. edisyonu 14 - 16 Mayıs 2025 tarihlerinde Fas'ın turizm başkenti Marakeş'te düzenlenecektir.

29-31 Mayıs 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen 2. GITEX Africa fuarına 130 ülkeden yapay zeka, siber güvenlik, finansal teknolojiler, dijital şehirler vb. alanlarda faaliyet gösteren 1400 firma ve startup katılım sağlamıştır. Fuarı Fas'ın yanı sıra hem Avrupa'dan hem de diğer Afrika ülkelerinden pek çok firma ziyaret etmiştir.

Fuarın 2025 yılındaki versiyonunda yapay zeka, siber güvenlik, finansal teknolojiler, ed-tech, health-tech ve agri-tech için ayrı salonlar yer alacaktır. Bu yılki fuarın da pek çok ülkeden özellikle yapay zeka, siber güvenlik, finansal teknolojiler, dijital şehirler gibi alanlarda faaliyet gösteren firmaları bir araya getirmesi beklenmektedir.

Karadağ: Dış Ticaret Hacmi 4,26 Milyar Avroya Ulaştı

Karadağ İstatistik Kurumu Monstat'ın yayımladığı ön istatistiklere göre, Karadağ'ın ilk 11 ayda toplam dış ticareti, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3,7 artarak 4,26 milyar Avroya ulaştı.

Bu dönemde ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 11,4 azalarak 546,7 milyon Avroya gerilerken, ithalat % 6,4 artışla 3,72 milyar Avroya çıktı.

İstatistik Kurumu'nun yayınladığı basın bülteninde, "İhracat değerinin ithalat değerinin içindeki payı, geçen yılın aynı döneminde % 17,7'den % 14,7'ye geriledi" ifade edildi.

İstatistiklere göre, bu dönemde gerçekleşen ihracatın büyük bölümünü 91,8 milyon Avro değerinde elektrik oluşturdu.

İthalatın en büyük payı 340,6 milyon Avro ile motorlu taşıtlar aldı.

Karadağ'ın ihraç ettiği malların çoğu Sırbistan, Bosna Hersek ve İsviçre'ye giderken, Karadağ'ın ithal ettiği ürünlerin çoğu Sırbistan, Çin ve Almanya'dan geldi.

Dış ticaret hacminin çoğu Orta Avrupa Serbest Ticaret Anlaşması (CEFTA) ve Avrupa Birliği ülkeleri ile yapılmıştır.

Karadağ Hükümeti, Batı Balkanlar Büyüme Planı'ndan Fon Dağıtımını İçin Tüm Koşulları Yerine Getiriyor

Yapılan kabine toplantısında, Karadağ Hükümeti, Batı Balkanlar Büyüme Planı'ndan mevcut Avrupa Birliği (AB) fonlarına erişim için gereksinimi, özellikle planlanan dilimlerin dağıtımının başlangıcı için yerine getirdi.

Karadağ Avrupa İşleri Bakanlığı bir basın açıklamasında "AB ve Karadağ arasındaki Katılım Anlaşması'nın Reform ve Büyüme Aracı kapsamındaki desteğin uygulanması için özel düzenlemelerin onaylanması hakkında bir Yasa Tasarısı hazırlayarak, Hükümet, Batı Balkanlar Büyüme Planı'ndan ödemelerin başlangıcı için tüm prosedür adımlarını tamamladı," ifadelerine yer verdi.

Hükümet daha önce, geçen yıl Aralık ayında Anlaşmayı onaylamıştı ve Tasarının kabul edilmesiyle birlikte, Parlamentoda kabul edilmesi için tüm prosedür adımları tamamlanmış oldu.

Büyüme Planı, Karadağ'ın ekonomik standartlarını Avrupa ortalamasına yaklaştırmının yanı sıra Karadağ'ın ekonomik ve sosyal çevresini dönüştürecek kapsamlı reformları gerçekleştirmeyi amaçlayan önemli bir finansal araçtır.

Basın açıklamasında "Parlamentonun, ön finansmanın ve Batı Balkanlar Büyüme Planının ilk diliminin ödenmesini mümkün kılmak için bu öneriyi mümkün olan en kısa sürede değerlendirmesini bekliyoruz. Bu, Karadağ'ın AB Büyüme Planı'na katılımına ilişkin kapsamlı bir anlaşma olduğundan, bu yasanın Parlamento'da kabul edilmesi ve yürürlüğe girmesi, Hükümet'in Reform Gündemi'ni hazırlamak ve kabul etmek için bugüne kadar yaptığı her şeyle birlikte, ek bir Kredi Anlaşması'nın imzalanması ve tahsis edilen fonların dağıtılması için ön koşullardır." ifadeleri yer almaktadır.

İrlanda'da Asgari Ücrete %6,3 Zam Yapıldı

İrlanda'da saatlik asgari ücret, 1 Ocak 2025'ten itibaren, 80 cent artarak 13,50 Avro'ya yükselmiştir.

Buna göre, asgari ücretle tam zamanlı olarak çalışanlar, haftalık 30 Avro, yılda ise (vergiler hariç) 1600 Avro ek gelir elde edecektir.

Söz konusu artıştan yaklaşık 195.000 çalışanın doğrudan faydalanması beklenmektedir.

Çalışanlar maaş artışını memnuniyetle karşılarken, küçük ölçekli işletmeler asgari ücretteki artışın ve diğer artan maliyetlerin kendilerini zorladığını ve maliyet artışlarının tüketiciye fiyat

artışı olarak yansımalarının kaçınılmaz olduğunu ifade etmektedir. İrlanda Sendikalar Birliği ise yaptığı açıklamada artış oranını yetersiz bulduklarını açıklamış, asgari ücretin halen İrlanda ortalama gelirin %60'ından daha azına tekabül ettiğinin altını çizmiştir.

İrlanda'da İşsizlik Oranı Aralık Ayında %4,2 Olarak Gerçekleşti

İrlanda Merkez İstatistik Ofisi (CSO) Aralık 2024 için kaydedilen aylık işsizlik oranını yayınlamıştır.

Bu ay için kaydedilen işsizlik oranı, bir önceki ay için kaydedilen %4,1'den %4,2'ye yükselmiştir. Yıllık bazda ise işsizlik oranı, Aralık 2023'te kaydedilen %4,5 oranına göre düşüş göstererek %4,2 olarak kaydedilmiştir.

Erkekler için Aralık 2024 işsizlik oranı %4,2 olarak açıklanmış ve Kasım 2024'te kaydedilen %4,1 oranına göre artış göstermiştir. Kadınlar için %4,2 olarak açıklanan işsizlik oranı ise bir önceki aya göre değişim göstermemiştir.

15-24 yaş arası kişiler için aylık işsizlik oranı, %11,2'den %11,6'ya yükselmiş olup, bu oran 25-74 yaş aralığı için değişmeyerek %3 olarak açıklanmıştır.

İrlanda Kasım Ayı Dış Ticaret Rakamları Açıklandı

İrlanda Merkez İstatistik Ofisi (CSO) tarafından bugün açıklanan rakamlara göre İrlanda'nın 2024 yılı Kasım ayı ihracatı, 2023 yılı Kasım ayına kıyasla %28 artışla, 20,5 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Kimyasallar ve ilgili ürünlerin ihracatı, bu dönemde 13,6 milyar Avro olarak kaydedilmiş olup, aylık ihracatın %66'sını oluşturmuştur. Böylece 2024'ün ilk on bir ayında ihracat, 2023 yılının aynı dönemine kıyasla, %14 artarak 207,7 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı Kasım ayı ithalatı ise, 2023 yılı Kasım ayına kıyasla %18 düşüşle 11,6 milyar Avro olarak kaydedilmiştir. Ocak-Kasım 2024 dönemine bakıldığında ise ithalat, 2023'ün aynı dönemine kıyasla %5 düşüşle 121,5 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir.

Kasım ayında, Avrupa Birliği'ne yapılan ihracat, 7 Milyar Avro ile toplam ihracatın %34'ünü oluştururken, ABD'ye yapılan ihracat 8 Milyar Avro olarak gerçekleşmiş ve toplam ihracatın %39'unu oluşturmuştur. İngiltere'ye yapılan ihracat ise, Kasım 2023'e kıyasla, %22 düşüşle yaklaşık 1,3 milyar Avro olarak gerçekleşmiş olup toplam aylık ihracatın %7'sini oluşturmuştur.

Kasım 2023'e kıyasla, Tıbbi ürünler ihracatı %63 artışla 11 milyar Avro 'ya yükselerek toplam ihracatın %54'ünü oluşturmuştur. Organik kimyasallar ihracatı ise %34 düşüşle yaklaşık 1 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Ofis Makineleri ve otomatik veri işleme makineleri ihracatı %82 artışla 754 milyon Avroya; gıda ve canlı hayvan ihracatı ise %8 artışla 1,4 milyar Avro 'ya yükselmiştir.

Kasım 2023'e kıyasla ürün bazında ithalata bakıldığında ise, Ofis Makineleri ve Otomatik Veri İşleme Makineleri ithalatının %51 artışla 750 milyon Avro 'ya yükseldiği görülmektedir. Organik kimyasallar ithalatı, %68 düşüşle 680 milyon Avro, uçaklar dahil diğer ulaşım ekipmanları ithalatı %63 düşüşle 961 milyon Avro, tıbbi ürünler ithalatı ise %11 artışla 1,6 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir.

Filipinler Liman İdaresi Toplam 831 Milyon Filipinler Pesosu Değerinde Liman Genişletme İhalesi Yayımladı

Filipinler Limanlar İdaresi (PPA), bu yıl yolcu hacminde beklenen artışı desteklemek için Oriental Mindoro, Camiguin ve Dinagat Adaları'nda toplam 831 milyon PHP (14,3 milyon USD) değerinde liman genişletme projesi planlamıştır.

PPA tarafından yapılan ihaleye davet duyurusunda, Dinagat Adaları'ndaki San Jose limanı genişletme projesi için 441,34 milyon PHP ayrıldığı ifade edilerek ilgililerin tekliflerini 5 Şubat'a kadar sunabileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, Oriental Mindoro'daki Roxas limanı genişletme projesi için 262,97; Camiguin'deki Guinsiliban limanı genişletme projesi için ise 126,74 milyon PHP'lik bir bütçe tahsis edildiği vurgulanarak bu projeler için tekliflerin sunulabileceği son tarih olarak sırasıyla 4 Şubat ve 31 Ocak belirlenmiştir.

Bahse konu üç liman projesinin tamamlanmasının ardından, Ilocos Norte'daki Davila ve Pasuquin; Oriental Mindoro'daki Puerto Galera; Palawan'daki Taytay; Guimaras'taki Buenavista; Negros Occidental'daki San Carlos; Negros Oriental'deki Dumaguete; Siquijor'daki Lazi; Samar'daki Catbalogan; ve Zamboanga del Sur'daki Zamboanga limanları için de ihaleye çıkılması planlanmaktadır.

Filipinler'de Yatırım Çekme Çalışmaları Kapsamında Hayata Geçirilen Tek Durak Eylem Merkezi, Toplam 4,5 Trilyon Filipinler Pesosu Değerindeki Projeye Onay Verdi

Filipinler Yatırım Kuruluna bağlı (BOI) Stratejik Yatırımlar Tek Durak Eylem Merkezince (OSAC-SI), yeşil hat onayı için sırada bekleyen toplam 639 milyar Filipinler Pesosu (PHP) (yaklaşık 11 milyar USD) değerinde proje bulunduğu bildirilmiştir.

OSAC-SI, stratejik yatırımlar için Yeşil Hat Onay Sertifikası düzenleyerek, ulusal hükümet kurumları ve yerel yönetim birimlerindeki izinlerin ve diğer belge gerekliliklerinin

hızlandırılmasını sağlayan bir kurum olup 2023 yılında yayımlanan 18 No'lu Başkanlık Kararnamesiyle hayata geçirilmiştir.

Yatırım Kurulu tarafından paylaşılan verilere göre, bu potansiyel yatırımlar, hükümetin öncelikli ekonomik faaliyetlerinden olan yenilenebilir enerji (YE), imalat ve gıda güvenliği sektörlerindeki 30 projeden oluşmaktadır. Yeşil hat onayı sürecindeki YE projelerinin toplam değeri şu ana kadar 584,56 milyar PHP'ye ulaşmış olup ayrıca toplam yatırım değeri 54,3 milyar PHP olan dört imalat projesi ve 220 milyon PHP değerinde iki gıda güvenliği projesi bulunmaktadır.

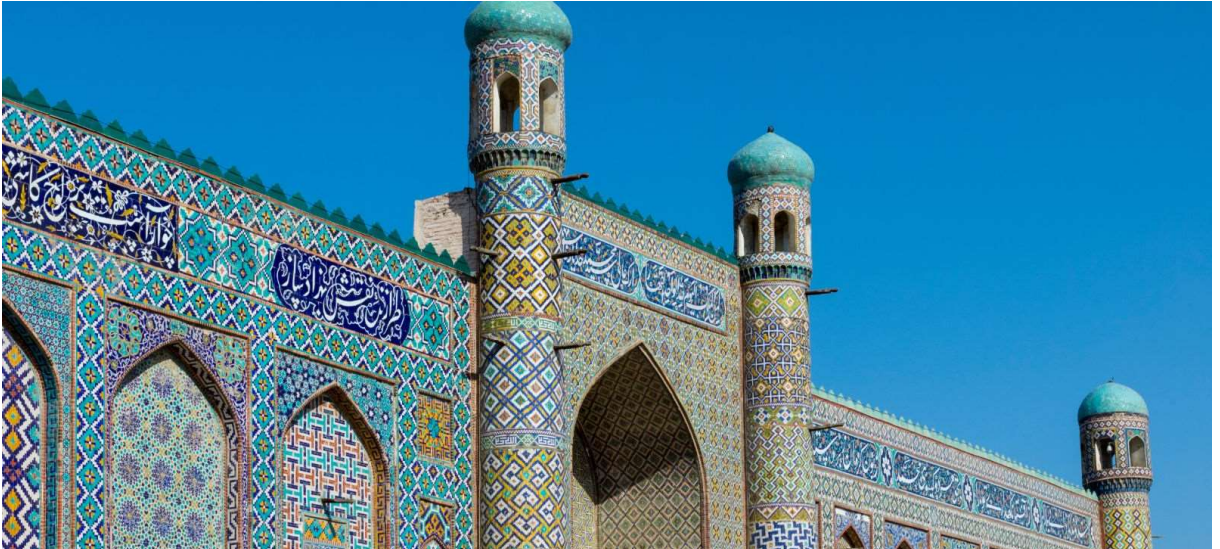
2024 sonu itibarıyla OSAC-SI tarafından toplam 4,51 trilyon PHP değerinde yeşil hat projesi onaylanmıştır.

Filipinler'de Et İthalatında Rekor

Filipinler'in 2024 yılı Ocak-Kasım dönemindeki et ithalatının, 2023 yılı boyunca kaydedilen toplam hacim olan 1,2 milyon tonu aştığı açıklandı. Hayvan Endüstrisi Bürosu (BAI) verilerine göre ülkenin et ithalatı; 2023 yılının aynı döneminde kaydedilen 1,12 milyon tonluk ithalata kıyasla yaklaşık %19'luk artış göstererek toplam 1,33 milyon ton seviyesine ulaştı.

11 aylık dönemde et ithalatının en fazla yapıldığı beş ülke Brezilya (482.457 ton), ABD (204.204 ton), İspanya (160.219 ton), Kanada (111.721 ton) ve Avustralya (70.400 ton) oldu.

Ocak-Kasım döneminde toplam et ithalatının yarısını, yaklaşık 671.561 ton ile domuz eti oluşturdu. Domuz etini 435.501 ton ile tavuk eti, 187.711 ton ile sığır eti, 35.219 ton ile manda eti, 1.272 ton ile hindi eti, 613 ton ile koyun eti ve 208 ton ile ördek eti izledi. Domuz eti ithalatı yıllık bazda yüzde 22 artarken, tavuk eti ithalatı yüzde 10 artış gösterdi. BAI verilerine göre, sığır eti ithalatı yüzde 40 artarken, hindi eti ithalatı 2023'e göre ikiye katlandı.

Özbekistan'da Ayçiçeği Tohumu İhracatı Yasağı Kaldırıldı

Adalet Bakanlığı'nın bildirdiğine göre, 24 Aralık'ta Özbekistan Bakanlar Kurulu ayçiçeği tohumu üreticilerinin ihracat potansiyelini desteklemeyi amaçlayan Kararı onayladı.

Belgeye göre, 20 Aralık'tan itibaren tüm girişimcilere, yasal şekilleri ne olursa olsun, ayçiçeği tohumlarını Özbekistan gümrük bölgesi dışına ihraç etme hakkı veriliyor.

Karar, beyaz ayçiçeği tohumları (HS kodu 1206 00 990 0) ve çizgili tohumlar (HS kodu 1206 00 910 0) için geçerlidir.

Mayıs 2022'de Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile iç piyasada fiyatları istikrara kavuşturmak amacıyla ayçiçeği çekirdeği, diğer yağlı tohumlar ve bitkisel yağların ihracatına yasak getirilmişti.

Bu yılın Mart ayında hükümet bu yasağı kısmen gevşeterek şirketlerin ithal bitkisel yağın bir kısmını ve ithal tohumlardan yapılan ürünleri ihraç etmesine izin verdi.

10 Aralık'ta yapılan toplantıda Cumhurbaşkanı, Başbakan Yardımcısına, piyasanın serbestleştirilmesi yönünde önemli bir adım olan bitkisel yağ ihracatına ilişkin yasağın tamamen kaldırılması olasılığının araştırılması talimatını vermişti.

Özbekistan'da "Yeşil Ekonomi" Fonu Kurulacak

"Çevre Koruma ve Yeşil Ekonomi Yılı'nda Özbekistan-2030 Stratejisinin Uygulanmasına İlişkin Devlet Programı Hakkında" Cumhurbaşkanı Kararnamesi kamuoyunun görüşüne sunuldu.

Ekonominin karbondan arındırılmasını ve iklim değişikliğine uyumu hedefleyen projelerin sürdürülebilir finansmanı konusunda:

a) 1 Aralık 2025 tarihine kadar Özbekistan Cumhuriyeti'nde "yeşil finansman" sisteminin oluşturulması için ulusal program geliştirilecek ve "yeşil ekonomi" fonunun kurulması yönünde tedbirler alınacaktır;

b) 2025 yılından itibaren aşağıdaki kaynaklardan yeşil ve düşük karbonlu kalkınma projelerini desteklemek üzere tercihi kredi ve hibelerin çekilmesine yönelik tedbirler alınacaktır:

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan - Aşamalı olarak 200 milyon avro;

Dünya Bankası'ndan - Enerji sektöründe metan emisyonlarının azaltılması için 10 milyon dolar;

Küresel Yeşil Büyüme Enstitüsü aracılığıyla Kore Uluslararası İşbirliği Ajansı'nın sağladığı teknik yardım kapsamında Özbekistan ve Kore arasındaki yeşil iş birliğini güçlendirmek için 6,5 milyon dolar;

Dünya Bankası'nın iCRAFT projesi kapsamında - 500 bin ton azaltılmış sera gazı satışından 7,5 milyon dolar;

Almanya Uluslararası İşbirliği Derneği'nden - Nitrik asit üretim tesislerinin atmosfere saldıran zararlı gazların azaltılması ve endüstrinin yeşillendirilmesi için 20 milyon avro;

c) Eylül 2025'e kadar, "yeşil ekonomi" projelerinin uygulanmasında şeffaflığın sağlanmasını amaçlayan ulusal "yeşil ekonomi" projelerinin değerlendirilmesine ilişkin prosedür yürürlüğe konulacaktır;

g) Kasım 2025'e kadar, 10 milyon dolardan fazla değere sahip kamu-özel sektör ortaklıklarına dayalı yeni projelerin Source uluslararası platformu ve PIERS ile entegre edilmesi yoluyla projelerin "yeşil bileşenlerini" ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uyumlarını değerlendirme uygulaması oluşturulacaktır;

d) 2025 yılı sonuna kadar ulusal şeffaflık sistemi çerçevesinde bağımsız sera gazı denetimi kuruluşunun kurulması yönünde tedbirler alınacaktır;

e) Avrupa Birliği'nin teknik desteğiyle Buhara, Namangan, Nukus, Urgenç şehirleri ve Guzar ilçelerinde düşük karbonlu kalkınmaya yönelik eylem planları hazırlanacak ve 10 sosyal tesiste enerji verimliliği artırılacak.

Özbekistan'da 14.000'den Fazla Yabancı Sermayeli İşletme Faaliyet Göstermektedir

Özbekistan Cumhuriyeti İstatistik Ajansı'nın paylaştığı bilgiye göre, 1 Ocak 2025 itibarıyla ülkede 14.871 yabancı sermayeli işletme ve kuruluş bulunmaktadır. Bu, Özbekistan'ın yabancı yatırımcılar için giderek artan çekiciliğinin kanıtıdır ve ülkenin ekonomisini geliştirmedeki başarısını göstermektedir.

Yabancı katılımlı işletmelerin sayısı bakımından önde gelen ülkeler aşağıdaki gibidir:

Çin: 3357 işletme

Rusya: 2.937 işletme

Türkiye: 1.826 işletme

Sonraki sıralarda Kazakistan (1.041 işletme), Güney Kore (644 işletme) ve ABD (304 işletme) ülkeleri yer almaktadır. Bu, Özbekistan'daki yatırım akışlarının çeşitlendiğini ve çeşitli devletlerin ülke ekonomisine olan ilgisini teyit etmektedir.

Yabancı katılımlı işletmelerin sayısının artması hem Özbekistan ekonomisinin çeşitli sektörlerinin gelişimi üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir hem yeni istihdam yaratmaktadır hem de ekonomik büyümeyi teşvik etmektedir. Yabancı yatırımların girişi, modern teknolojilerin kullanılmasına, Özbek işletmelerinin rekabet gücünün artmasına ve ülkenin küresel ekonomik sisteme entegrasyonuna katkıda bulunmaktadır.

Uzmanlar, yabancı sermayeli işletmelerin sayısındaki artış dinamiklerinin gelecekte de devam edeceğine ve Özbekistan'ın daha fazla ekonomik kalkınmasına katkıda bulunacağına inanıyor. Çeşitli ülkelere yatırım çekmek, ekonominin çeşitlendirilmesine ve belirli pazarlara bağımlılığın azaltılmasına da katkıda bulunuyor.

Kazakistan Ulaşım Altyapısına 17 Milyar Dolarlık Büyük Yatırım Yapacak

Kazakistan, ulaşım altyapısını geliştirmek için 17 milyar dolarlık (9 trilyon tenge) yatırım planlıyor. Bu kapsamda havacılık, otoyollar, demiryolları ve deniz taşımacılığında büyük projeler hayata geçirilecek. Yatırımlar, hem ülke içi ulaşımı hem de uluslararası lojistik bağlantılarını güçlendirmeyi hedefliyor.

Havacılık Projeleri:

2025 yılında, Katon-Karagay, Zaysan ve Kendirli tatil bölgelerinde yeni havaalanları inşa edilecek. Şu anda arsaların tescili ve tasarım çalışmaları devam ediyor. Bu havaalanları, turizmi canlandırmayı ve bölgesel kalkınmayı desteklemeyi amaçlıyor.

Otoyollar:

2030 yılına kadar, Kazakistan genelinde 4 700 kilometrelik yeni otoyol yapılacak. Bu yolların 3 700 kilometresi, yüksek standartlı 1. kategori otoyollar olacak. 2025 yılında başlanacak projeler şunlardır:

- Kızılorda - Jezkazgan (208 kilometre);
- Aktobe - Ulgaysın (234 kilometre);
- Karaganda-Jezkazgan (572 km);
- Sariagaş çevre yolu (102 km);

- Kızılorda çevre yolu (20 km);
- Kızılorda - Saksaulsk (470 km);
- Atırau - Dossor (86 km);
- Rudnıy çevre yolu (16,9 km);
- Janaozen - Kendirli (156 km);
- Petropavlovsk çevre yolu (8 km);
- Türkistan şehir çevre yolu (29,6 km);
- Astana - Kostanay - Rusya Federasyonu sınırı (830 km);
- Çimkent çevre yolu (48 km);
- Atırau - Uralsk (orta onarım, 516 km);
- Atırau - Çapay (136 km);
- Almatı - Talgar - Baydıbek bi (68 km);
- Almatı - Uşkonır (48 km);
- Beyneu - Saksaulsk (736 km);
- Ural Nehri üzerindeki köprü (6,5 km).

Demiryolu Projeleri:

2025 yılına kadar 225 yeni vagon alınacak ve “Dostık - Moyıntı” ile “Almatı Bypass Yolu” demiryolu projeleri tamamlanacak. Bu projeler, kapasiteyi beş kat artırarak yük taşımacılığı ve tren trafiğini iyileştirecek. Ayrıca “Dostık - Beskol” ve “Moyıntı - Balkaş” hatlarında ulaşım açılacak.

Deniz Taşımacılığı:

Aktau Limanı'nda yeni bir konteyner merkezi inşa edilecek ve kapasitesi yıllık 240 000 TEU'ya çıkarılacak. Bu yatırım, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden Trans-Hazar rotası boyunca uluslararası lojistik bağlantıları güçlendirecek. Ayrıca, limanda yapılacak derinleştirme çalışmaları ile terminal kapasitesi artırılabilecek.

Bu projeler, Kazakistan'ın ulaşım altyapısını modernize ederek uluslararası ticaretteki rekabet gücünü artıracak. Aynı zamanda, turizm ve lojistik sektörlerinde yeni fırsatlar yaratarak ülke ekonomisinin büyümesine katkı sağlayacak.

Brezilya Dış Ticaret Dengesi 2024'te 74,6 Milyar ABD Dolarına Ulaşarak Tarihin En İyi İkinci Sonucunu Elde Etti

Brezilya Kalkınma, Sanayi, Ticaret ve Hizmetler Bakanlığı (MDIC) Dış Ticaret Sekreterliği'nin (Secex) yayımladığı verilere göre, Brezilya'nın ticaret dengesi 2024'te 74,6 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

İhracat bir önceki yıla göre %0,8 düşüş ve sevkiyat hacminde %3 artışla 337 milyar ABD doları ile tarihte ikinci sırada yer almıştır. İthalat ise bir önceki yıla göre %9 artış göstererek 262,5 milyar ABD doları ile ikinci en yüksek değere sahip olurken, ithalat hacminde en büyük artış %25,6 ile sermaye mallarında gerçekleşmiştir.

Ticaret hacmi, 2024 yılında bir önceki yıla göre %3,3 büyümeye kaydederek; 599,5 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

Brezilya 2024'te Sığır Eti ve Tavuk İhracatında Rekor Kırdı

Brezilya, yurt dışına gönderilen toplam 2,89 milyon tonluk sığır eti ihracatıyla 2024 yılında sığır eti ihracatında önemli bir dönüm noktasına ulaşmıştır. Bu hacim, bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %26'lık bir büyümeyi temsil etmekte ve 12,8 milyar ABD doları tutarında gelire tekabül etmektedir. Çin, 1,33 milyon ton ithalat yaparak ve bu miktara 6 milyar ABD doları katkıda bulunarak ana alıcı olarak öne çıktı. Brezilya sığır eti için Çin'in yanı sıra diğer ilgili pazarlar arasında Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Arap Emirlikleri, Avrupa Birliği, Şili ve Hong Kong yer almaktadır.

Destinasyonlardaki bu çeşitlilik, Brezilya'nın et sektöründeki rekabet gücünün bir göstergesidir. Tavuk eti açısından da ülke, 2024 yılında 5.294 milyon tona ulaşan ihracatla dikkat çekici bir performans kaydetti. Bu rakam, bir önceki yıla kıyasla %3'lük bir artışı temsil etmekte ve 9,928 milyar ABD doları tutarında gelire tekabül etmektedir. Çin bir kez daha en büyük ithalatçı olarak öne çıkarken onu Birleşik Arap Emirlikleri ve Japonya gibi ülkeler takip etmiştir.

Brezilya Et İhracat Endüstrileri Birliği (ABIEC) yetkilisince; 2024 yılının sığır eti sektörü için dönüm noktası niteliğinde bir yıl olduğunu vurgulanarak; 2025 yılında yeni pazarlara açılma potansiyelinin bulunduğu belirtilmiştir. Benzer şekilde, Brezilya Hayvansal Protein Birliği (ABPA) yetkililerince tavuk sektörünün geleceğine ilişkin iyimser bir senaryo öngörüldüğü ifade edilmiştir.

Nijerya, 2025 Bütçesinde Sağlığa 2,48 Trilyon Naira Ayırdı

Nijerya hükümeti, 2025 bütçesinden sağlık hizmetleri sektörüne 2,48 trilyon naira ayırdı. Bu rakam, hükümetin 47,9 trilyon nairalık bütçesinin yüzde 5,18'ine tekabül ediyor.

Devlet Başkanı Bola Ahmed Tinubu, Meclis'e yaptığı konuşmada, "Restorasyon Bütçesi: Barışı Güvence Altına Almak, Refahı Yeniden İnşa Etmek" başlıklı bütçenin, yönetiminin temel öncelikleri olan güvenlik, altyapı ve insan sermayesi geliştirmeye odaklandığını vurguladı.

Ayrıca, bütçeden savunma ve güvenlik için 4,91 trilyon, altyapı için 4,06 trilyon ve eğitim için 3,52 trilyon naira ayrıldı.

Nijerya'da Yıllık Enflasyon 30 Yılın En Yüksek Seviyesine Çıktı

Nijerya'da Kasım ayında enflasyon son 30 yılın en yüksek seviyesine çıktı.

Nijerya İstatistik Ofisi verilerine göre üç aydır artış kaydeden enflasyon, Kasım ayında yüzde 34,6 olarak gerçekleşti.

Ülkede enflasyon sepetinin büyük bir kısmını oluşturan gıda enflasyonu, temel gıda maddelerindeki artan fiyatların etkisiyle yüzde 39,93'e yükseldi.

Aylık bazdaysa tüketici fiyat endeksi yüzde 2,64 artış gösterdi.

Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo, %12 Kdv Uygulamasının 2025 Yılı Ocak Ayında Başlayacağını Duyurdu

Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto, Salı günü (31/12/2024), Katma Değer Vergisi'nin (KDV) %11'den %12'ye çıkarılmasının 1 Ocak 2025'ten itibaren yürürlüğe gireceğini açıkladı. Maliye Bakanlığı ofisinde düzenlenen basın toplantısında, "Bu kademeli artış, halkın alım gücü, enflasyon ve ekonomik büyüme üzerinde olumsuz bir etkisi olmayacak şekilde tasarlanmıştır" dedi. Prabowo, %12 KDV oranının uygulanmasının, 2021 tarihli ve 7 sayılı Vergi Düzenlemelerinin Uyumlaştırılması Kanunu ile uyumlu olduğunu belirtti. Ayrıca, artırılan KDV oranının lüks mal ve hizmetler için geçerli olacağını vurguladı. Örnek olarak özel jetler, kruvaziyer gemileri, yatlar, motor yatlar ve çok lüks evler verildi. Lüks mal ve hizmetler dışında, KDV oranı aynı kalacak. Daha önce, Maliye Bakanı Sri Mulyani Indrawati, %12 KDV uygulamasının ardından Ekonomik Teşvik Paketi kapsamında bir dizi teşvik hazırladıklarını açıklamıştı. Hükümet, genel halkın ihtiyaç duyduğu ve birçok kişinin yaşamını etkileyen mal ve hizmetler için KDV muafiyeti veya %0 KDV uygulamasını sürdürmeye devam ediyor.

Peru'da Kamu Yatırımları %14 Oranında Arttı

2024 yılında Peru'da kamu yatırımları, %14 oranında artarak son 12 yılın en yüksek büyümesini kaydetti. Bu artış, hükümetin ve bölgesel yönetimlerin yatırımlarındaki iyileşmelerin yanı sıra özellikle altyapı projelerine yapılan harcamalarla sağlandı. Bu artışta en önemli etkenlerden biri, Ulusal Altyapı İdaresi (ANIN) için tahsis edilen kaynakların neredeyse tamamen kullanılmasıydı. ANIN tarafından yürütülen bölgesel yatırımlar, bölgesel yönetimlere tahsis edilen yatırım bütçesinin %30'undan fazlasını oluşturdu.

Öte yandan, kamu yatırımlarındaki bu artış 2024 yılı sonunda bütçe açığının %3.8'e yükselmesinin başlıca nedeni oldu. 2025 yılı için kamu yatırımlarının %3.5 oranında büyümesi beklense de bu artışın mali sürdürülebilirlik açısından riskler taşıyabileceği düşünülüyor.

Peru'da Elektrikli Araç Satışlarında Artış

Peru Otomotiv Derneği (AAP), Peru'da elektrikli araç (hibrit ve elektrikli) satışlarının 2024 yılında önemli bir artış gösterdiğini açıkladı. 2024 yılı boyunca yapılan 6.602 adet elektrikli araç satışı, bir önceki yıla göre %47,2 oranında bir yükseliş anlamına geliyor. Bu artış, elektrikli araçların daha fazla model ve uygun fiyat seçenekleriyle daha erişilebilir hale gelmesiyle açıklanabilir.

Verilere göre, 2024 yılı boyunca en çok satılan elektrikli araçlar, 3.049 adetle hafif hibrit araçlar (%22 artış) oldu. Bunu 2.858 adetle konvansiyonel hibrit araçlar (%99 artış) takip etti. Üçüncü sırada ise 435 adetle tamamen elektrikli araçlar (%62 artış) yer alırken, son sırada ise 260 adetle şarj edilebilir hibrit araçlar (%10 düşüş) yer aldı.

Peru Otomotiv Derneği ayrıca, Peru pazarına yeni markaların girmeye başladığını ve şu ana kadar 50'den fazla markanın pazarda yer aldığını duyurdu. 2025 yılı itibarıyla elektrikli araç satışlarının önemli bir satış hacmi kaydedeceği ve pazar payının %7 civarına ulaşacağı beklenmektedir. Elektrikli araç satışlarındaki artışa rağmen, Peru'da satılan araç sayısının bölgedeki diğer pazarlara kıyasla hâlâ nispeten az olduğu gözlemlenmektedir.

İtalya'da 2024 Yılı Enflasyon Oranı %1 Seviyesinde

İtalya İstatistik Kurumu ISTAT tarafından yapılan açıklamaya göre, Aralık 2024 döneminde, enflasyon +%1,3 seviyesinde sabit kaldı. Böylelikle, 2024 yılında ortalama olarak tüketici fiyatlarındaki artış %1 seviyesinde gerçekleşti. Bu durum 2023'teki +%5,7 seviyesine kıyasla keskin bir düşüş göstermektedir. İtalya'da 2024 yılında enflasyondaki belirgin düşüş, çoğunlukla enerji fiyatlarındaki düşüşten kaynaklanmaktadır (2023'teki +%1,2'den -%10,1). Ayrıca, gıda fiyatlarındaki artış hızının gerilemesi bu sürece katkı sağlasa da (+%9,8'den +%2,3) enflasyon oranının oldukça üzerinde kalmaktadır. Çekirdek enflasyon 2024'te +%2 seviyesinde gerçekleşmiş olup 2023'teki +%5,1 seviyesinden 3 puan aşağı gerilemiştir. Diğer taraftan, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi Eurostat'ın ön tahminine göre Euro bölgesi yıllık enflasyonunun Kasım ayındaki %2,2'den Aralık 2024'te %2,4'e yükselmesi beklenmektedir.

Çekya'da E-ticarette %20 Büyüme

Çek e-ticaretine ilişkin yayımlanan bir rapora göre, ülkede 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde beşlik ciro artışı sağlanmıştır. Bu eğilim, Çek e-mağazalarının "covid" patlaması ve ardından gelen düşüşün sonuçlarıyla karşılaştığı iki yıllık küçülmenin ardından piyasanın istikrar kazanmasının bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir.

2024 yılında e-mağazaların istikrarlı büyüme ortaya koyduğunu belirten Elektronik Ticaret Derneği (APEK) İcra Direktörü Jan Vetyška, göstergelerin normalleşmeye işaret ettiğini ifade etmiştir. Son verilere göre e-ticarette satışlar 194 milyar krona (7,7 milyar Euro) ulaşırken, diğer ülke sitelerinden satın alımlar da dahil olmak üzere toplam çevrimiçi harcamalar 228 milyar krona (9 milyar Euro) ulaşmıştır. Özellikle Noel döneminde satışlar artarken, en fazla harcamayı otuz beş ila kırk dört yaş grubundaki müşterilerin yaptığı görülmektedir.

2024 yılında çoğu siparişin ana teslimat yöntemi haline gelen teslimat kutularının popüleritesinde de bir artış görülmüştür. 2024 yılı boyunca giderek daha fazla Çek tüketici bu teslimat yöntemini kullanırken, yıl sonunda çevrimiçi müşterilerin yüzde altmış üçünün ürünleri en az ayda bir kez teslimat kutularına teslim edilmiştir.

2025 yılında e-ticaretteki olumlu büyüme eğiliminin sürmesi beklenirken, APEK, özellikle dış pazarlardan gelen artan rekabete dikkat çekmekte, rakip platformların daha düşük maliyetler ve daha uygun koşulları ile Çek e-mağazalarını geride bırakabileceğine işaret etmektedir.

Ekvator'un Petrol Üretimi 2024 Yılında Son Dört Yılın En Düşük Seviyesine Geriledi

Ekvator'un petrol üretimi 2024 yılında son dört yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Ulusal üretim, kamu petrol şirketi olan Petroecuador'un faaliyetlerindeki %3'lük düşüş nedeniyle, %2 oranında azalarak günlük 466.895 varil olarak kaydedilmiştir. Bu rakam, Covid-19 pandemisinin etkili olduğu 2020 yılından bu yana görülen en düşük üretim seviyesi olarak gerçekleşmiştir. Petroecuador'un üretimi 374.219 varile düşerken, özel petrol şirketleri zorlu bir yıl geçirmelerine rağmen üretimlerinde %5'lik bir artış kaydetmişlerdir. Özellikle Arjantinli PCR şirketi, üç yeni kuyunun devreye alınmasıyla günlük üretimini 8.000 varile çıkarmıştır.

Üretimdeki düşüşün önemli nedenlerinden biri, halkın 2023 seçimlerinde verdiği karar doğrultusunda ITT petrol sahasının kapatılması olmuştur. Ağustos 2024'te başlayan bu kapatma süreci, ulusal petrol üretimini ciddi şekilde etkilemiştir. Coca Nehri'nde devam eden erozyon, petrol boru hatlarının güvenliğini tehdit ederek üretim ve lojistik süreçlerinde aksamalara yol açmıştır. Napo Nehri'ndeki kuraklık ise sahalara malzeme ve işçi taşımayı zorlaştırmıştır. Ayrıca, 2024 yılında yatırım planları yavaş ilerlemiştir. Enerji ve Madenler Bakanlığı, bazı sahalar için yabancı yatırımcıları davet etmesine rağmen birçok proje ertelenmiş veya tamamlanamamıştır. Örneğin, Campo Amistad sahası için tekliflerin Mart 2025'te alınması beklenirken, Blok 16 ve 67 ile ilgili duyurulan ihaleler henüz sonuçlandırılmamıştır.

Ekvator'da 2024 Yılı'nın Üçüncü Çeyreğinde Doğrudan Yabancı Yatırımlarda Düşüş

Ekvator Merkez Bankası verilerine göre, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde, doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) geçen yılın aynı dönemine göre %54 oranında azalarak, 73,6 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Ocak-Eylül 2024 döneminde toplam 217,4 milyon ABD doları olarak gerçekleşen DYY, bir önceki yılın aynı dönemine göre %30'luk bir düşüş kaydetmiştir.

En fazla yatırım alan sektörler; imalat, ulaşım, depolama, bilgi ve iletişim sektörleri olmuştur. Çin 70,2 milyon ABD doları ile en büyük yatırımcı olurken; bu dönemde İngiltere ve Almanya sırasıyla 62,3 milyon ve 17,3 milyon ABD doları tutarında sermaye çıkışı gerçekleşmiştir.

Bu verilerin, Ekvator'un yabancı yatırım çekmede zorluklarla karşılaştığı ve yatırım ortamının iyileştirilmesi için kapsamlı reformlara ihtiyaç duyduğunu işaret ettiği değerlendirilmektedir.

Ekvator'un Santa Elena Eyaletinde Yüksek Dönüşümlü Petrol Rafinerisi İnşası Projesi

Ekvator Hükümeti, 2020 yılında Lenín Moreno hükümeti döneminde önerilen yüksek dönüşümlü petrol rafineri projesi yeniden canlandırarak, Santa Elena eyaletinde 2029'a kadar tamamlanması planlanan yüksek dönüşümlü petrol rafinerisi projesine onay vermiştir. Rafineri, Amerikalı özel bir şirket olan DRL Houston tarafından 3,5 milyar dolarlık bir yatırımla inşa edilecektir.

Rafineri, günlük 80.000 varil ham petrol işleyecek ve Euro 5 standartlarında benzin ile dizel üretecektir. Oriente ve Napo ham petrolünü kullanacak olan tesis, ülkenin yakıt kalitesini artıracaktır. Projenin inşaat döneminde 5.000, operasyon döneminde ise 1.000 kişiye istihdam yaratması beklenmektedir.

Petroecuador (Ekvator Kamu Petrol Şirketi), rafineriye ham petrol sağlayacak ve üretilen yakıtları satın alma önceliğine sahip olacaktır. Proje, hidrokarbon sektöründe 2029'a kadar toplam 42 milyar dolarlık yatırım çekme hedefi kapsamında hayata geçirilecektir. Santa Elena Eyaletinin, petrol rafinasyonu için yeni bir özel yatırım merkezi olması hedeflenmektedir. Rafineri inşaatının ön hazırlık çalışmalarının 2025 yılında tamamlanması beklenmektedir.

Yunanistan'da "İşletmeler İçin Cihaz Değişirme" Programı

Yunanistan Çevre ve Enerji Bakanlığı, "İşletmeler İçin Cihaz Değişirme" programının ikincisine kayıtların başlatıldığını duyurmuştur. Söz konusu programın bütçesi toplam 263 yararlanıcı için 2.840.400 Avro olarak açıklanmıştır. Yararlanıcı başına düşen en yüksek tutar ise 10.800 Avro olacaktır.

İşletmeler için cihaz değişirme programı başvuruları <https://exoikonomo-epixeiro2023.gov.gr> online platformu üzerinden yapılmakta olup, yararlanıcıların katılımında doğrudan değerlendirme yöntemi (İlk giren-İlk çıkar) uygulanmaktadır.

"İşletmeler İçin Cihaz Değişirme" programının amacı, işletmelerin enerji verimliliğini artırmak ve birincil enerji tüketimini ve dolayısıyla karbondioksit emisyonlarını azaltmaktır. Program aracılığıyla, katılımcı işletmelere enerji tasarruflu ekipmanların kurulumu konusunda yardım sağlanmaktadır. Bu kapsamda;

- Isı pompaları kullanan ısıtma sistemleri (ısı pompalarının verimliliğini artırma ve ısı depolama yoluyla Heliothermic sistemler dahil),
- Güneş enerjili ısıtma sistemleri,
- Enerji tüketimini ölçmek için akıllı cihazlar (şebeke ölçüm cihazının arkasında) kullanımı,
- Ürünlerin üretiminde, depolanmasında, dağıtımında ve şirketlerin işleyişinde enerji tasarrufu sağlamak için enerji verimliliği yüksek ekipman ve sistemlerin kurulumu teşvik edilmektedir.

Programın temel hedefi, katılımcı şirketlerin karbondioksit (CO₂) emisyonlarının en az %30 oranında azaltılmasıdır. Programın amacı, işletmelere ait fiziksel binaların ve işletme süreçlerinin enerji verimliliğinin artırılması, enerji tüketiminin azaltılması ve sera gazı emisyonunun azaltılması suretiyle finansal kaynak tasarrufu sağlanmasıdır. Bir yandan, yüksek enerji verimliliğine sahip ekipmanların kullanımının, Yunan işletmelerinin ortalama enerji maliyetini önemli ölçüde azaltması beklenirken, öte yandan, daha düşük elektrik talebi, fosil yakıtlar veya yenilenemeyen diğer kaynaklardan daha az üretim yapılması amaçlanmaktadır.

"İşletmeler İçin Cihaz Değiştirme" tasarruf programı, Kurtarma ve Dayanıklılık Fonu - Yunanistan 2.0 çerçevesinde TAIPED tarafından uygulanmaktadır.

Çevre ve Enerji Bakanlığı, "İşletmeler İçin Cihaz Değiştirme" programının ilkinde toplamda 24 milyon 256 bin 800 Avro desteklenen, 2 bin 246 yararlanıcının dahil edildiğini duyurmuştur.

Yunanistan'da Özel Sağlık Hizmetleri Sektörü Genişliyor

Yunanistan'daki özel sağlık hizmetleri pazarı, kamu sağlık sistemindeki uzun süredir devam eden sorunlar ve pandemi nedeniyle biriken talep sonucunda 2022'ye göre %5,4 oranında büyüyerek 2023'te ilk kez 2 milyar avro sınırını aşmıştır.

Yunanistan'ın en büyük B2B Hizmetleri Grubu ICAP Crif tarafından yapılan açıklamada, 2024'te pazarın %7,4 daha büyüyerek 2,16 milyar avroya ulaştığı, 1,3 milyar avroluk ana hacmin genel kliniklerden geldiğini, 340 milyon avroluk bir diğer gelirin ise özel doğum hastanelerinden ve 545 milyon avroluk gelirin ise teşhis merkezlerinden geldiğinin öngörüldüğü ifade edilmiştir.

2012'de 1,2 milyar avroluk gelirle en yüksek noktasına ulaşan özel klinik hizmetleri piyasası, 2016'dan bu yana istikrarlı bir şekilde toparlanmakta olup, kriz sırasında kaybettiği zemini geri kazanmaktadır. Bu toparlanma ayrıca, son zamanlarda yerel pazara yerleştirilen güçlü yatırım fonlarının çekiciliğini de açıklamakta olup ve sektördeki konsantrasyonun güçlendiğini de ortaya koymaktadır. Özellikle iki büyük iş grubunun Attika Yarımadası'na odaklandığı da gözlenebilmektedir. Diğer yandan, yüksek yatırım çekmesine rağmen, kaynaklar sektörün finansal açıdan yoğunlaştırılması için kullanılmakta olup 2018 ve 2022 yılları arasında yatak kapasitesinde belirgin bir artış yaşanmamıştır.

Panama Kanalı Son Dakika Geçiş Rezervasyon İstemi Hakkında

1 Ocak 2025 itibarıyla Panama Kanalı Otoritesi (ACP), beklenmedik durumlarla karşılaşan gemiler için esneklik sağlama amacıyla Son Dakika Geçiş Rezervasyonu hizmetine yönelik bir dizi kural ve şart uygulamaya koymuştur.

Bu hizmet, tüm pazar segmentlerindeki gemilere sunulacak olup, aşağıda belirtilen şartları sağlaması gerekmektedir:

Kanal sularına ulaşmış olmak,

Geçişe hazır olmak,

Son yedi gün içinde açık artırma yoluyla veya herhangi bir rezervasyon dönemi sırasında en az iki kez rezervasyon yuvası almaya çalışmış olmak.

Rezervasyon alanının tahsisi, kanalın kapasitesine ve gemilerin program içindeki uyumluluğuna bağlı olarak, geçiş tarihinden iki ila dört gün önce yapılacak olup, bu hizmet, gemi planlama tarifesi kapsamında seyreden gemiler için geçerli olmayacaktır.

Rezervasyon verildikten sonra, gemi boyutuna göre belirlenen ücretin Resmi Deniz Tarifesi uyarınca ödenmesi zorunludur.

Eğer gemi kaynaklı nedenlerden dolayı geçişin başlatılması veya tamamlanması mümkün olmazsa, ödeme taahhüdü devam edecek ancak yeni bir rezervasyon yapılmasına gerek olmaksızın geçiş yeniden planlanacaktır. Eğer iptal ACP'ye atfedilirse, gemi cezai yaptırım olmaksızın ilk uygun tarih için yeniden planlanacaktır.

Rezervasyonu tamamlamak için gemiler, başlangıç teklifini e-posta ile aldıktan sonra Geçiş Rezervasyon Sistemi aracılığıyla taleplerini iletmek zorundadır. Birden fazla uygun gemi arasında rekabet olması durumunda, öncelik sırasıyla en erken rezervasyona sahip olanlara ve ardından en erken varış zamanına sahip olanlara verilecektir.

Panama, ABD'den Gelen Süt ve Yoğurt Grubu Ürünlerine, Yerel Üreticiyi Koruma Amacıyla Vergileri Yükseltmiştir

Bilindiği üzere Panama ve ABD arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunmakta olup, mezkur STA'nın 3.17. maddesi, "Taraflardan biri, anlaşmanın Ek 3.17'sinde listelenen menşeli bir tarımsal ürüne ek bir ithalat vergisi şeklinde bir önlem uygulayabilir." hükmünü içermektedir.

Peynirler kaleminde, ABD menşeli mallara özel bir tarım koruma önlemi uygulanmıştır. Bu mallar arasında şunlar yer almaktadır: mozzarella peyniri (0406.10.10.00.00), dehidre edilmiş cheddar tipi peynir (0406.20.10.00.00), işlenmiş peynir, rendelenmiş veya toz olmayan (0406.20.90.00.00), Penicillium Roqueforti tarafından üretilen damar yapılı peynirler ve diğer peynirler (0406.40.00.00.00) yer almaktadır.

3 Ocak 2025 Cuma tarihli 006 numaralı Karar'a göre, mozzarella peyniri ve işlenmiş peynir üzerindeki gümrük vergisi %11,2'den %20,6'ya çıkarılarak %9,4 oranında bir artış gerçekleştirilmiştir. Münster, damarlı peynirler ve diğerleri için bu oran %5,6'dan %10,3'e yükselmiş, bu da %4,7'lik bir artışı ifade etmektedir.

Emmentaler, Gruyere, Appenzell, Edam, Feta, Gouda, Camembert, Brie, Cotija ve Chihuahua (taze olmayan) peynirlerinin gümrük vergisi %7,5'ten %13,8'e çıkarılmış ve %6,3'lük bir artış kaydedilmiştir.

Panama, Mart 2022'den bu yana hassas bazı ürünleri korumak amacıyla STA'nın gözden geçirilmesini talep etmektedir, ancak bu talep şu ana kadar sonuçlanamamıştır.

Bu süreçle, mekanizmanın etkin şekilde uygulanması garanti altına alınmak istenmekte, ticari serbestleşme karşısında ulusal üretimin çeşitli dallarını koruma taahhüdü yeniden teyit edilmekte, hassas tarımsal ürünlerin ticaretinde istikrar ve adaletin teşvik edilmesi hedeflenmektedir.

Kanada Merkez Bankası Faiz İndirim Kararı ve ABD ile Ticaret Savaşı İhtimali

Kanada Merkez Bankası (BoC), art arda altıncı kez faiz indirimi yaparak politika faiz oranını %3'e düşürmüştür.

Bankanın faiz indirimi kararının temel nedenleri; enflasyonun kontrol altında olması (hedeflenen %2 seviyesinde kalması) ve ABD ile yaşanabilecek bir ticaret savaşı ihtimali nedeniyle kararın proaktif bir önlem olarak alınmasıdır.

Kanada Merkez Bankası; Amerika Birleşik Devletleri ile olası bir ticaret savaşı senaryosunu ve sonuçlarını da incelemiştir.

Hem Kanada'nın hem de ABD'nin birbirine karşı %25 gümrük vergisi uyguladığı bir senaryoda Banka;

Her iki ülkede de ekonomik büyümenin yavaşlamasını ve enflasyonun artmasını öngörmektedir;

%25 gümrük vergisi uygulamasının Kanada'nın ticaret dengesini kötüleştirebileceğini ve Kanada Doları'nın değer kaybetmesine yol açabileceğini tahmin etmektedir;

Kanada mallarına olan talebin azalmasıyla birlikte, üretimin düşmesini ve işçi çıkarmaların başlamasını beklemektedir;

Bu durumun da yatırımlarda düşüşe neden olması ile birlikte Kanada'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'nın (GSYH) ilk yıl %2,5, ikinci yıl ise %1,5 oranında düşmesini öngörmektedir.

Bu rakamlara dayanarak da Banka; Kanada'nın resesyona girebileceği uyarısında bulunmaktadır.

2024 Yılı Azerbaycan'ın Perakende Ticaret Hacmi Hakkında

Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi verilerine göre, 2024 yılında perakende ticaret alanında tüketicilere 34,1 milyar Manat (20,1 milyar Dolar) değerinde gıda, içecek ve tütün ürünleri ve 28,1 milyar Manat (16,5 milyar Dolar) gıda dışı ürünler olmak üzere toplam 62,2 milyar Manat (36,6 milyar Dolar) değerinde ürün satılmıştır. 2023 yılı ile kıyasla perakende ticaret hacmi 3,9, aynı zamanda gıda, içecek ve tütün ürünleri için %2,1, gıda dışı ürünler için ise %6,3 artmıştır.

2024 yılında tüketiciler tarafından nihai tüketim için satın alınan mallara yönelik harcamaların %50,5'i gıda, %4,4'ü içecek ve tütün ürünleri, %14,5'i tekstil, giyim ve ayakkabı, %5,5'i benzin ve dizel yakıt, %4,8'i elektrik ürünleri ve mobilya, %2,2'si eczacılık ürünleri ve tıbbi malzemeler, %1,2'si bilgisayar, telekomünikasyon ve baskı malzeme ve ekipmanları, %16,9'u ise diğer gıda dışı ürünler için gerçekleştirilmiştir.

Sözkonusu dönemde ticaret alanında kişi başına düşen aylık ortalama harcama 508,0 Manat, aynı zamanda gıda ürünleri, içecek ve tütün ürünlerinde 278,8 Manat, gıda dışı ürünlerde ise 229,2 Manat olarak gerçekleşmiştir.

Azerbaycan'ın 2024 Yılı GSYİH Verileri Açıklandı

Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi tarafından yapılan açıklamaya göre, Azerbaycan'ın 2024 yılını kapsayan GSYİH verileri bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 artarak 126,3 milyar Manat (74,3 milyar Dolar) olarak gerçekleşmiştir. Kişi başına düşen GSYİH 12.382,5 Manat (7.283,8 Dolar) olmuştur.

Söz konusu dönemde, petrol/gaz sektöründe katma değer %0,3, petrol/gaz dışı sektörde ise %6,2 oranında artış kaydedilmiştir.

GSYİH'nın %35,9'u sanayi, %10,7'si ticaret ve ulaşım araçlarının tamiri, %7,0'si ulaştırma ve depolama, %6,7'si inşaat, %5,7'si tarım, orman ve balıkçılık, %2,4'ü turizm, %1,9'u telekomünikasyon ve iletişim, %19,9'u ise diğer sektörlerde gerçekleşmiş, ürün ve ithalata yönelik net vergiler GSYİH'nın %9,8'i oluşturmuştur.

Azerbaycan'da 2023 Yılı Sabit Sermayeye Yönelik Yatırımlar Hakkında

Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi tarafından açıklanan verilere göre, 2024 yılında Azerbaycan'da sabit sermayeye yönelik yatırımların hacmi 21.435,1 milyon Manat (12.608,9 milyon Dolar) olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla kıyasla %0,7 oranında azalma kaydedilmiştir. Petrol/gaz sektörüne yönelik yatırımların hacmi %10,2, petrol/gaz dışı sektörlerle yönelik yatırımların hacmi ise %3,3 oranında artmıştır. Yatırımların 10.641,3 milyon Manatı (%49,6) üretim sektörüne, 8.221,1 milyon Manatı (%38,4) hizmet sektörüne, 2.572,7 milyon Manatı (%12,0) ise konut inşaatına yönlendirilmiştir. Sabit sermayeye yönelik yatırımların 18.145,7 milyon Manatı (%84,7) yerel yatırımlardan oluşmuştur.

Ayrıca, sabit sermayeye yönelik yatırımların 15.524,9 milyon Manatı (%72,4) doğrudan inşaat/konstrüksiyon işlerine yönlendirilmiştir.

2024 Yılı Azerbaycan'ın Sanayi Üretimi Hakkında

Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi tarafından açıklanan verilere göre, Azerbaycan'ın sanayi kuruluşları ve bu sektörde faaliyet gösteren bireysel girişimciler tarafından 2024 yılında 64,1 milyar Manat (37,7 milyar Dolar) değerinde sanayi ürünü üretilmiş, petrol/gaz sektöründe üretim %0,5, petrol/gaz dışı sektörde ise %7,3 oranında artmıştır. 2023 yılına kıyasla ülkenin sanayi üretiminde %1,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Sanayi üretiminin %64,3'ü madencilik sektöründe, %29,8'i işleme sektöründe, %4,9'u elektrik enerjisi, gaz ve buhar üretimi, dağıtımı ve tedarikinde, %1,0'i su temini, atık arıtma ve işleme sektöründe gerçekleşmiştir.

Maden sektöründe petrol üretimi %3,6 azalmış, doğal gaz üretimi ise %6,2 oranında artmıştır.

2024 Yılı'nın 11 Ayında Kırgızistan'da Otel Ve Restoran Hizmetleri Sektörü Bir Önceki Yıla Göre %24 Büyüdü

Yerel kaynaklarda Ulusal İstatistik Komitesi'ne referansla yer alan bilgilere göre, Ocak-Kasım 2024 döneminde otel ve restoranlar tarafından sağlanan hizmet hacmi, geçen yılın aynı dönemine göre %24,4 artışla 41,7 milyar som olmuştur.

Bu tutarın 6,3 milyar som'unu oteller ve diğer kısa süreli konaklama tesisleri oluştururken, bu alanda 2023 yılına kıyasla %23'lük bir artış kaydedildi. Restoranlar, seyyar yiyecek içecek satış yerleri vb. ise %20,4'lük bir artışla 35,4 milyar som'a ulaşmıştır.

Yapılan analizlere göre, ülkenin tüm bölgelerinde büyüme gözlemlendi; bunun da turizm ve yiyecek içecek sektörünün sürdürülebilir gelişimini vurguladığı belirtilmektedir. Bu eğilim, iç ve dış turizmdeki artışa, yiyecek içecek hizmetlerine yönelik artan talebe ve ülkenin ekonomik faaliyetlerindeki olumlu değişikliklere işaret etmektedir.

2024 Yılında Kırgızistan İnşaat Sektöründe Tarihi Rekor Seviye Yakalandı: 2 Milyon M² Konut Tamamlandı

Devlet Mimarlık, İnşaat ve Konut ve Toplumsal Hizmetler Ajansı tarafından açıklandığına göre, ön verilere göre, Kırgızistan'da 2024 yılında tamamlanan konutların işletmeye alınma hacmi 2 milyon m²'yi aştı.

Ajansa göre, 2024 yılında inşaat sektörü %137 oranında büyüdü - toplam 2 milyon 27 bin m² konut devreye alındı. Bu rakamların Kırgızistan için tarihinde bir rekor olduğu bildirilmektedir.

Ülke bütçesinden 230 sosyal tesisin inşaatı tamamlandı ve 131 yerleşim yeri için master planlar hazırlandı.

İnşaat sektörünün modernizasyonunun bir parçası olarak, testlerin teknik temeli güncellenmiş, Ajans sistemine dijitalleşme getirilmiş ve yatırım cazibesini artırmak için diğer ülkelerin SNİP'leri benimsenmiştir.

2024 yılı sonuçlarına göre Kırgızistan'da ithalat yönlü kargo taşımacılığına yönelik talep artıyor

Sektörel uzman kuruluşlara referansla yerel kaynaklarda yer alan ve 2024 yılı sonuçlarını özetleyen değerlendirmelere göre, Kırgızistan'da ithal kargo taşımacılığına olan talep artıyor. Buna göre, diğer ülkelerden Kırgız Cumhuriyeti'ne kargo teslimatı talebinin önemli ölçüde arttığı, ihracat taşımacılığına yönelik iş ihtiyacının ise nispeten 2023 seviyesinde stabil kaldığı kaydedildi.

Yurtdışından Kırgızistan'a yapılan sevkiyatlar için ilgili kuruluşlara verilen sipariş sayısı 2023 yılına kıyasla yüzde 37 arttı. Aynı zamanda, sipariş sayısının yüzde 105 arttığı dördüncü çeyrekte talep artışı keskin bir şekilde hızlandı. 2023 yılında ithalat yük trafiğinde de önemli bir büyüme kaydedilmişti. (+yüzde 56). Dolayısıyla, trend bir miktar yavaşlasa da devam ediyor. Değerlendirmelere göre, pazardaki hareketliliğe rağmen, ithal taşımacılık tarifeleri büyümeden durgunluğa geçerek geçen yılki seviyesinde kaldı.

Yapılan analizlere göre, münferit destinasyonlar arasında Rusya, önemli bir artış (+ yüzde 35) göstererek başvuru sayısı bakımından lider konumdadır. Belarus ve Kazakistan da önemli bir büyüme göstermiştir. Ayrıca bazı Avrupa ülkelerinden (Litvanya, Polonya ve Hollanda) kargo teslimatı talebi artmaktadır.

İhracat sevkiyatlarına bakıldığında ise büyümede keskin bir yavaşlama dikkat çekmektedir. 2024 yılı sonunda, Kırgızistan'dan diğer ülkelere kargo teslimatı taleplerinin sayısı sadece yüzde 6 artarken, bir yıl önceki büyüme yüzde 67 olarak gerçekleşmişti. Aynı zamanda, dördüncü çeyrek en başarısız çeyrek oldu (yıllık bazda yüzde -30). Ancak piyasanın istikrara kavuşmasına rağmen, ihracat sevkiyat tarifeleri yıl içinde yüzde 36 arttı.

Yurtiçi taşımacılık için talep sayısı artmaya devam ediyor - talep bir önceki yıla göre iki katına çıktı. Ancak, düşük bazın etkisini dikkate almak gerektiği belirtilmektedir. İç pazarda faaliyet gösteren yerel şirketler lojistik otomasyon araçlarında ustalaşmaya başlıyor, ancak çoğu hala nakliyeciler ve taşıyıcılar arasında kurye ve telefon gibi alışılmış etkileşim biçimlerini kullanıyor.

Ayrıca, "2024 yılında, bir yıl önce özetlenen ana eğilimlerin devam ettiği görüldü. Rusya karşıtı yaptırımların ve Bağımsız Devletler Topluluğu genelinde lojistik süreçlerin yeniden yapılandırılmasının neden olduğu 2022'deki hızlı büyümenin ardından, karayolu taşımacılığı pazarı daha yumuşak bir gelişime geçti." değerlendirmesi yapılmaktadır. Analizlere göre, sektör için en kaygılandırıcı durum, geleneksel olarak en aktif Rus rotasında ihracat trafiğindeki büyümenin yavaşlaması.

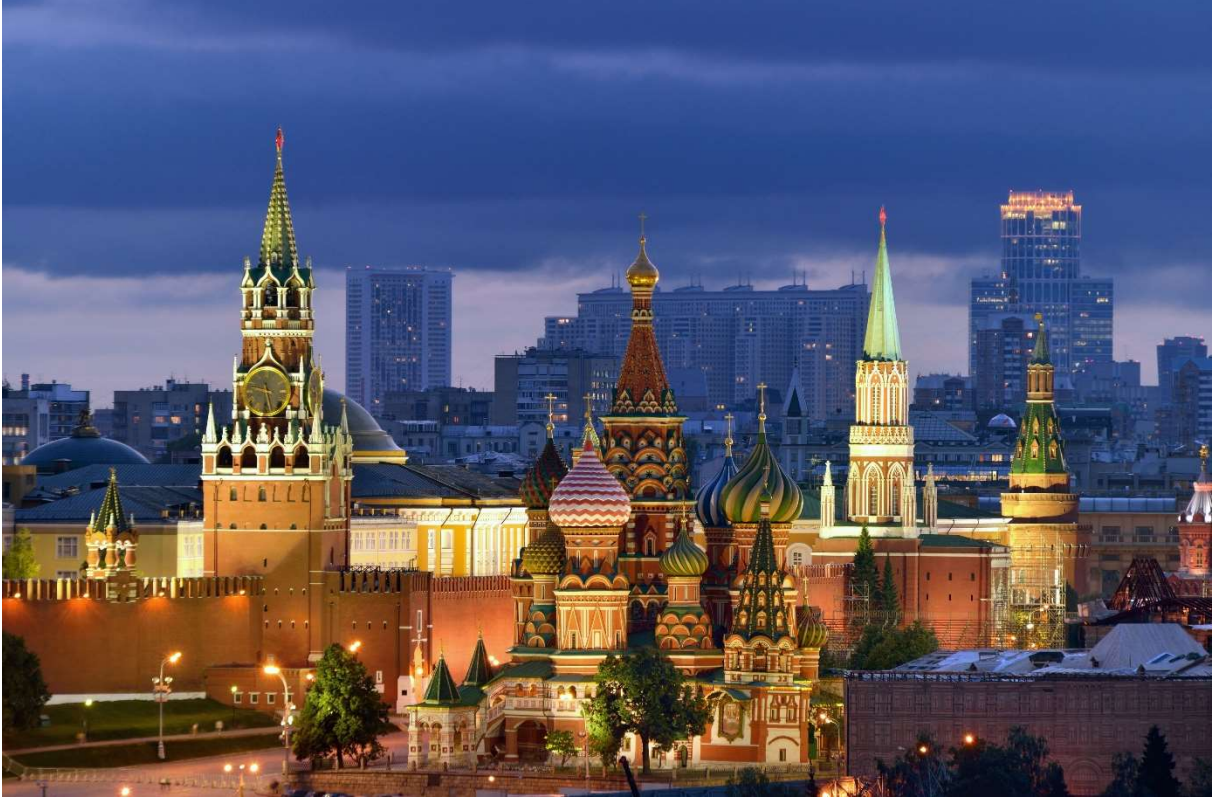

Avusturya'nın 2024 Yılı Ocak – Ekim Dönemi Dış Ticaret Rakamları Açıklandı

2024 yılı Ocak – Ekim dönemi dış ticaret rakamlarına göre, Avusturya 161,30 milyar Avro ihracat, 157,72 milyar Avro ithalat gerçekleştirmiştir. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın genel ihracatı %3,8 oranında gerilerken, genel ithalatı ise %8,3 oranında gerilemiştir.

Söz konusu dönemde, Avusturya'nın Türkiye'den ithalatı 2,44 milyar Avro, Türkiye'ye ihracatı ise 1,54 milyar Avro olmuştur. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın Türkiye'den ithalatında %2,9 artış kaydedilirken, Avusturya'nın Türkiye'ye ihracatında ise %9,6 oranında gerileme gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde Türkiye Avusturya karşısında yaklaşık 900 milyon Avro dış ticaret fazlası vermiştir.

Rusya'nın En Büyük Tarım Makineleri Üreticisi Rostselmaş Üretimini %30 Azalttı

TASS haber acentesi Rostselmaş işletme ortak sahibi Konstantin Babkin'e atıfta bulunarak, Rusya'nın en büyük tarım makineleri üreticisi Rostov Rostselmaş'ın, 2024 yılı sonunda üretim hacmini %30 oranında azalttığını bildirmiştir. Bir yıl önce Rostselmaş üretiminde %40'lık bir artış göstermiştir. Ancak talepteki düşüş ve devlet desteğiyle ilgili sorunlardan dolayı 2024 yılında üretimde %30 oranında düşüş gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, ihracat dahil olmak üzere ürün satışlarının da %30 düştüğünü kaydedilmiştir. Tüm zorluklara rağmen şirket ürün tedarik coğrafyasını genişletmeyi başarmıştır. Böylece 2024 yılında biçerdöverler ilk kez Tanzanya'ya gönderilmiştir.

Rusya Federal Yollar Kullanım Bedelinde Düzenleme

Rusya Federasyonu (RF)'nda 14 Haziran 2013 tarih ve 504 sayılı Hükümet Kararnamesi uyarınca, ağırlığı 12 tonun üzerinde olan araçlardan Platon tahsilat sistemi aracılığıyla, federal yolların kullanım bedeli tahsil edilmektedir. RF Federal Karayolu Ajansının internet sayfasında (<https://rosavtodor.gov.ru/>) yer alan habere göre, halihazırda kilometre başına 3,05 Ruble olarak tahsil edilen söz konusu bedel, 29 Haziran 2019 tarih ve 843 sayılı Hükümet Kararnamesi uyarınca yapılan yeniden değerlendirme sonucunda, 1 Şubat 2025 tarihinden itibaren 3,34 Ruble olarak uygulanacaktır.